

Vurderingsstyrelsen
Jan Falk
Mail: jan.falk@vurdst.dk

09-03-2023

Dansk Skovforenings hørings svar til udkast til styresignal – fastlæggelse af praksis vedr. juridisk kategorisering

Dansk Skovforening takker for muligheden for at kommentere på udkastet til styresignal. Vores bemærkninger vedrører primært de dele, der omfatter skov og kombinationer. For bemærkninger til kategorisering af landbrugsejendomme henvises til Landbrug & Fødevarers hørings svar.

Kategoriseringen får stor betydning for ejerne, særligt i de tilfælde hvor ejendomme med jordtilliggende skifter fra at være land- eller skovbrugsejendom til at blive ejerbolig eller erhverv. Derfor er det vigtigt, at kriterierne for de forskellige kategorier er gennemsigtige, og at afvejningen i forhold til den samlede karakter kommer ejeren til gode i tvivlstilfælde.

Vi glæder os derfor over, at det i afsnit 2 om baggrund og problemstilling fremgår, at bedømmelsen så vidt muligt skal ske på grundlag af objektive data og kriterier, og at formålet med styresignalet er at skabe klarhed over de forskellige momenter og tydeliggøre den indbyrdes vægtning af momenterne, der indgår i beslutningen om, hvilken kategori en ejendom tilhører.

Der er i udkast til styresignal indarbejdet nogle eksempler, som er med til at skabe klarhed. Dansk Skovforening efterlyser yderligere eksempler, som kan give viden om håndtering af grænsetilfælde, og eksempler, der mere tydeligt illustrerer, hvordan de forskellige momenter afvejes på større ejendomme med flere forskellige anvendelser.

Regelgrundlaget

Det fremgår i dette afsnit, at Skatteforvaltningen som led i vurderingen beslutter, hvilken kategori ejendommen får. Det fremgår videre, at baggrunden for kategoriseringen er, at der gælder forskellige vurderingsregler for forskellige kategorier af ejendomme. Samtidig vil der ved vurderingen blive anvendt forskellige vurderingstilgange i form af vurderingsmodeller og processer for de forskellige kategorier af ejendomme. Denne første kategorisering foretages uafhængigt af vurderingen forud for de foreløbige vurderinger. Vil der ved fremtidige almene vurderinger eller ved omvurderinger også blive foretaget en eventuel omkategorisering?

Skovens produktionspotentiale

Det fremgår i afsnit 3.3, at forudsætningen for, at en ejendom kan kategoriseres som en skovejendom, er, at der er tale om skov med et produktionspotentiale, men at det ikke er afgørende i sig selv, om der foregår egentlig kommerciel skovdrift på ejendommen. I afsnit 4.3 står, at skoven skal have **“et vist”** produktionspotentiale for at kunne kategoriseres som en skovejendom. Dansk Skovforening ønsker uddybet, hvordan **“et vist”** produktionspotentiale skal forstås? Endvidere fremgår det i afsnit 4.3.1 (kriterier for bebyggede ejendomme), at: *“Her vil det få afgørende betydning for kategoriseringen, hvordan ejendommens skovareal fremstår, og det har betydning, hvor intensiv eller ekstensiv skoven er drevet”*. Det er i denne sammenhæng så alligevel potentielt afgørende for kategoriseringen, om skoven drives intensivt, normalt eller ekstensivt.

I afsnit 4.3 er kriterierne for kategorisering som skovejendom beskrevet, og de listede kendetegn for skove med produktionspotentiale, finder Dansk Skovforening, er baseret på en ensopret, gammeldags plantageskovdriftsbetragtning, der ikke tager hensyn til nyere, naturtilpassede og bæredygtige driftsmetoder. Det er uklart, hvilken betydning det vil få for kategoriseringen af skovejendomme, der fx opererer efter mere naturnære skovdriftsprincipper. Sammenlignet med mange andre europæiske lande har vi ikke udfordringer med at drive skovene i Danmark i forhold til terræn, og på den måde har alle skovarealer i princippet et produktionspotentiale. Se vores bemærkninger til de konkrete kriterier i de tekstnære bemærkninger.

Formålet med styresignalet er at gøre kategoriseringen gennemsigtigt og så vidt muligt sikre, at den er baseret på objektive kriterier. Det kan være svært at fastsætte klare objektive kriterier, som fx nemt kan erkendes på luftfoto, for, hvornår en skov har produktionspotentiale. Dansk Skovforening henstiller til, at i tvivlstilfælde indhentes dokumentation hos ejeren, inden der træffes afgørelse, og at tvivlen kommer ejeren til gode.

I afsnittene om skovkategoriseringen findes der generelt kun ganske få objektive kriterier. De handler primært om, hvor stor en andel skovarealer skal udgøre af det samlede areal, eller hvor stor skoven skal være, før ejendommen kan kategoriseres som skovejendom. Der vil derfor indgå en del mere subjektive afvejsninger. Der er derfor behov for nogle flere eksempler til at underbygge, hvordan afvejsningerne foretages.

For både land- og skovbrugskategorierne bliver det med de foreslåede kriterier tydeligt, at ekstensivering af driften og udlæg af arealer til natur eller tiltag til gavn for klimaet – som fx udtag af lavbundslande – trækker ned i vurderingen af, om en ejendom kan kategoriseres i en af produktionsjordskategorierne. Det vil potentielt virke kontraproduktivt for regeringens målsætninger og ønsker på natur- og klimaområdet, da det vil betyde, at ejendomme, der for nuværende er kategoriseret som land- eller skovbrugsejendom, vil være tilbageholdende med at ekstensivere eller udlægge arealer til natur, hvis de ender med en kategorisering som ejerbolig på landet.

Vi har følgende tekstnære bemærkninger:

Afsnit 4.3:

Der står: *"Hele arealet behøver ikke at være tæt plantet med skov for at kunne betegnes som skov. Det er almindeligt, at der blandt træerne er lysåbninger, hvilket bl.a. er nødvendigt i forhold til at gøre plads til skovdriften, herunder når der fældes skov m.m."*. Sætningen giver ikke meget mening. Hvad menes der med "lysåbninger"? Begrebet "lysåbninger" i skoven, som det anvendes i skovplanssammenhæng, har sjældent noget at gøre med at skabe plads til skovdriften. Medmindre der her tænkes på fx læsse- eller vendepladser, udkørselsspor etc.? Begrebet "lysåbninger" anvendes i skovbrugsterminologi mere om enge, mindre lysåbninger i forbindelse med natur- eller selvforyngelse eller mindre våde områder i skoven.

Videre står der: *"Jo mere regulært et areal er, des bedre er anvendelsesmulighederne for at drive skovdrift. Det betyder også, at meget kuperede og deforme arealer ikke giver de mest optimale forhold for intensiv skovdrift."*

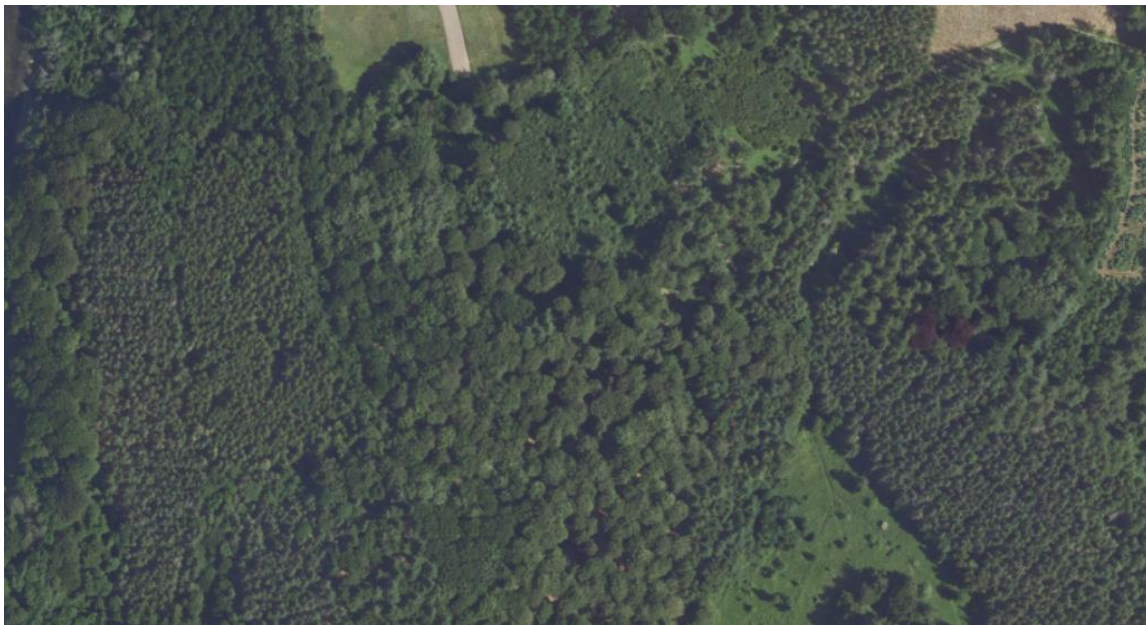
Hvordan skal "deforme" arealer forstås? Skove er ikke som marker delt op i firkantede blokke (markblokke), men følger i stedet typisk terrænets naturlige udformning eller jordbundsforhold, hvilket kan give ukurante arealer. Det er dog ikke lig med, at arealet ikke har et produktionspotentiale, men snare at skovens produktionspotentiale udnyttes mere optimalt.

Hvordan skal "intensiv skovdrift" forstås i denne sammenhæng? Og er muligheden for intensiv skovdrift en forudsætning for, at et skovområde kan have et produktionspotentiale og dermed kategoriseres som skovejendom? Det, finder vi, er ikke en rimelig eller fagligt begrundet betragtning. Meget skov findes netop på mere kuperede og utilgængelige arealer, som det ikke har kunnet svare sig at sætte plov på. Alligevel vil det være muligt at drive en bæredygtig skovdrift, og det er derfor ikke korrekt, at sådanne arealer ikke har et produktionspotentiale i skovbrugssammenhæng.

Der listes en række kendetegn, som jf. styresignalet "ofte findes" i skove med produktionspotentiale. Skal det forstås således, at det omvendt kan sluttes, at hvis de listede kendetegn ikke er til stede, har skoven ikke et produktionspotentiale? I givet fald har Dansk Skovforening følgende bemærkninger til de enkelte kendetegn:

"Systematisk plantning, hvor træerne er plantet i fx rækker eller ensartede grupper"

Det er korrekt, at hvis en skov plantes, vil det typisk ske i rækker, men særligt i løvskovbruget anvendes i dag i langt højere grad selvforyngelse af bevoksningerne, hvilket ikke er et udtryk for, at skoven har et ringere produktionspotentiale. På billede 1 ses et eksempel på en bøgedomineret skov med vellykket selvforyngelse, hvor der ikke er plantet, og der derfor ikke kan erkendes rækker eller ensartede grupper. Denne skov kan ikke siges at have et ringere dyrkningspotentiale af den grund.

Billede 1 – eksempel på bøgedomineret skov med selvforyngelse

"Ensartet flade i beplantningen med ensartet tynding"

Der anvendes i mange skove (herunder også statens) forskellige mere naturnære driftsmetoder, fx plukhugst og selektiv hugst, som ikke opfylder dette kendetegn. Der er dog intet, der indikerer, at mere naturnære skovdriftsmetoder betyder, at skoven ikke længere opretholder et produktionspotentiale.

"Skovens arrondering, hvor et regulært areal med skov typisk vil være velegnet til skovdrift"

Hvordan skal "regulært areal" forstås? Som nævnt ovenfor ligger mange skove netop på mere ukurante arealer. En god arrondering har primært betydning for produktionspotentialiet, hvis der er tale om mindre skove. Det bør indgå i beskrivelsen.

"Skov evt. med lysninger og spor fra maskiner til skovdrift"

Hvad menes med "lysninger"? Som nævnt ovenfor vil lysninger ofte være engarealer, mindre lysåbninger i forbindelse med natur- eller selvforyngelse eller mindre våde områder i skoven, hvilket som sådan ikke særligt indikerer dyrkningspotentialer. Desuden kan spor fra skovningsmaskiner være svære at erkende på luftfotos – særligt i ældre løvtræsbevoksninger, hvor kronetaget vil skjule sporene.

"At skoven er plantet for at udnytte arealet optimalt og ikke i forhold til at sikre fx god luft omkring bygningsparcellen"

Hvornår betragtes noget som "god luft"? Er det 5 meter? Eller 10 meter? Eller ...?

"Nåleskov med infrastruktur, der muliggør nødvendig pasning."

Hvordan skal "nødvendig pasning" forstås? Er det relateret til kulturfasen? Eller er det generelt gennem en bevoksningens levetid? Hvis der særligt tænkes på kulturfasen, vil løvskov typisk have mere behov for pasning og renholdelse end nål – hvorfor dette kendetegn bør ændres, så det blot hedder "Skov med infrastruktur, der muliggør den nødvendige pasning".

Efter kendetegnene fremgår det, at det ikke er afgørende for vurderingen af skovens produktionspotentialer, om den benyttes til kommerciel skovdrift eller bliver brugt til rekreative formål, ligesom det er underordnet, om skoven er nyttilplantet, hugstmoden eller urørt. De ovenstående kendetegn er dog alle mere eller mindre knyttet til en kommerciel skovdrift.

Dansk Skovforening kan pege på, at hvorvidt områder har et etableret og vedligeholdt grøftesystem også kan anvendes i vurderingen af, om skoven har et produktionspotentialer.

Urørt skov og betydning for kategoriseringen

Selvom det lige er nævnt, at det er underordnet for vurdering af produktionspotentialer, om skoven er urørt, står der i næste sætning, at urørt skov skal sammenlignes med naturarealer, som for lysåbne naturarealer vil betyde, at det skal kategoriseres i kategorien "erhvervsejendomme m.m.". Det fremgår dog igen i næste sætning, at urørt skov i vurderingsmæssig sammenhæng anses for at have et produktionspotentialer uanset, at ejer har fraskrevet sig retten til at udnytte dette potentialer fx gennem en tinglyst aftale. Det er positivt.

Længere nede er der dog modstridende formuleringer. Det fremgår i afsnit 4.3.1, som omhandler bebyggede ejendomme, at det alligevel vil være af betydning, hvor intensivt skoven dyrkes, eller om den ligger urørt, ved vurderingen af, om mindre ejendomme kan kategoriseres som skovejendomme, eller skal kategoriseres som ejerboliger. Det fremgår bl.a.: "at en nåleskov med infrastruktur vil have et tydeligt produktionspotentialer, mens en urørt skov ikke må udnyttes, og produktionspotentialer derfor er teoretisk". Skal det tolkes således, at der skal et væsentligt større urørt skovareal end nåleskovsareal til for at opveje boligmomentet?

Senere i de fiktive eksempler bliver det også klart, at urørt skov på en stor del af arealet vil betyde, at ejendommen ikke kan kategoriseres som en skovejendom. Vil det betyde, at også store ejendomme med en høj andel urørt skov ikke vil kunne kategoriseres som skovejendomme? Og vil de så i givet fald ende i kategorien ejerbolig (på grund af boligen) eller erhvervsejendom m.m. (fordi urørt skov skal tælle som natur)? Eller vil større ejendomme (over 15 ha) altid ende som skovejendomme alene på grund af skovens størrelse og uden at skele til produktionspotentialer? Hvis en ejendom med et skovareal større

end de 15 ha, der ifølge afsnit 4.3.1 som udgangspunkt vil blive kategoriseret som skov, vil risikere at ende i ejerbolig eller erhvervskategorien, hvis al arealet (fx 40 ha) er udlagt til urørt skov, vil det få store økonomiske konsekvenser for ejeren.

Det bør illustreres i eksemplerne, hvordan grænsetilfælde her håndteres.

Blandende land- og skovbrugsejendomme

Dansk Skovforening bakker op om, at der fastsættes objektive kriterier. I punkt 4.3.1 anføres det, at skovarealet som udgangspunkt skal udgøre mere end 65 pct. af det samlede areal på en blandet ejendom med beboelse, for at ejendommen vil blive kategoriseret som en skovejendom frem for en landbrugsejendom.

Hvordan er Vurderingsstyrelsen kommet frem til lige den grænse? For ubebyggede ejendomme fastsættes grænsen kun til 50 pct.

Det er desuden uklart, hvordan de forskellige momenter væger på en ejendom med både landbrug, skovbrug, erhverv og bolig, hvor der fx er opsat solceller på en del af ejendommen, og der i skoven drives en ekstensiv drift. Det vil være nyttigt for forståelsen med flere eksempler. Afvejningen af de forskellige momenter på større blandede ejendomme er beskrevet lidt i afsnit 5.22 for store landbrugs- og skovbrugsejendomme med flere anvendelser. Dansk Skovforening finder, at arealet anvendt til land- og eller skovbrug må vægte tungt, da det vil få betydelige konsekvenser for ejendomme med store jordtilliggende, hvis de vurderes som erhverv. Det er positivt, at det fremgår, at et traditionelt gods, herregård, slot og lign. med et stort grundareal antages som udgangspunkt at være opstået oprindeligt med et formål om, at det skal danne rammen omkring landbrugs- eller skovdrift, og at disse derfor som udgangspunkt vil blive kategoriseret som landbrugs- eller skovbrugsejendom, hvis de forsat har en vis anvendelse til land- eller skovbrug. Dette vil efter vejledningen også gælde for større grundarealer, som traditionelt i sit bygningsset består af et stuehus og tilhørende driftsbygninger.

Afsnit 4.3.2 – ubebyggede skovejendomme

Det er fornuftigt og let administrerbart, at det generelt gælder for ubebyggede skovejendomme eller skovejendomme uden bolig og med tomme driftsbygninger, at de altid kategoriseres som skovejendomme, uanset om skoven har et produktionspotentiale eller ej.

Dansk Skovforening står gerne til rådighed for drøftelse af de endelige formuleringer omkring vurdering af skovens produktionspotentiale.

Med venlig hilsen

Tanja Blindbæk Olsen
Erhvervspolitisk chef

+45 25 37 19 77
to@danskskovforening.dk